

EMLÉKEZTETŐ

Esemény megnevezése:	Falu- és gazdafórum, Szentkirályszabadja.
Esemény helyszíne:	Szentkirályszabadja, Nemzedékek Háza IKSZT (Petőfi S. u. 6.)
Esemény időpontja:	2014. július 23. 17:00
Résztevők:	Jelenléti ív szerint.

A fórum bevezető részében Magyarfalvi Attila (Balatoni Integrációs Kft.) bemutatta a Natura 2000 hálózat főbb tudnivalóit, és kitért a fenntartási tervek készítésének jelentőségére, folyamatára, céljaira, feladataira.

A fórum második felében kivetítésre került a szóban forgó fenntartási terv egyeztetési változata. A dokumentum térképes állományán Vers József (Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság) segítségével áttekintésre kerültek a kezelési egységek, amelyeken az ürge élőhelyének megőrzése a fő cél. Ezek erdő, gyeperdő és kezelési nélküli besorolású területegységek. Az erdők esetében csak kis %-ban beszélhetünk erdőtervezett erdőkről (E2 egység egy kis része). Korábban a cserjésedés gondot jelentett, ugyanis az ürge a kaszált, vagy legeltetett területeken marad csak meg. Jelenleg marhák és juhok is legelnek a területen, így a körülmények javultak. Az ürge hazánkban kis, zárt, egymástól távoli populációkban van jelen, ezért külső utánpótlásra nincs lehetőség, a meglévő állományt kell megővni.

Elmondásra került, hogy a fenntartási terv tartalmaz a Natura 2000-től független, hazai jogszabályok által előírt kötelező intézkedéseket, illetve felsorol a terület sajátosságaiból adódó, ajánlott intézkedéseket, javaslatokat. Utóbbiak egy meghatározott listáról kerültek kiválasztásra, és viszonylag nagy számban kerültek a tervbe annak érdekében, hogy a majdani – még ismeretlen rendszerű és mértékű - támogatások igényléséhez illeszthető legyen a tervanyag és a gazdálkodás menete. De ezek a támogatás érdekében történő, önkéntes vállalások.

Máhl Ferenc, az Újkúti Vadásztársaság képviselőjében tájékoztatta a résztvevőket arról, hogy ez a terület nem vadászterület, tiltott rajta a vadászat. Jelezte, hogy az aranyakál megjelent a területen, ami esetleg kockázatos lehet az ürgék szempontjából, illetve ha bent marad, ott kialakulhat egy vadászat által nem háborított, a faj szempontjából nehezen korlátozható terület.

Visszaemlékezése szerint több évtizeddel ezelőtt a területen nagyobb volt az ürgék számára alkalmas élőhely.

Vers József elmondta, hogy a jövőben ürge telepítés esetén előfordulhat, hogy a kistestű prémes ragadozók visszaszorításában együtt kívánnak működni a vadásztársasággal, de egyelőre ezzel kapcsolatban nincsenek pontos terveik. Elhangzott továbbá, hogy az ürge egyik legnagyobb ellensége a házi macska. A védett ragadozó madarak esetében eltérő a helyzet, ugyanis esetükben a tápláléklánc fontos eleme az ürge, így jelenlétük kívánatos.

Dr. Nagy Lajos (Balaton-felvidéki Nemzeti park Igazgatóság) elmondta, hogy természetvédelmi szempontból a területre bejáró, és onnan zsákmányt hordó ragadozó madarak is fontos természetvédelmi értéket jelentenek. Példaként említette, hogy korábban egy parlagi sas pár is lejárt a Keleti-Bakonyból ürgét zsákmányolni.

A terület tulajdonosai érdeklődtek, hogy milyen lehetőség van a Natura 2000 besorolás törlésére. Indoklásul elmondták, hogy ingatlanjaikat még a Natura 2000 besorolás előtt vásárolták, befektetési céllal. Mivel ezek a reptér gyepterületétől keleti irányban található ipari területek, meglepődve fogadták, hogy 2004 után Natura 2000 oltalom alá kerültek. Többen csak 2008-ban értesültek erről, aminek oka lehet a tulajdoni lapokra történő földhivatali átvezetés időigénye. A kijelöléssel kapcsolatban velük nem történt egyeztetés, és szakmailag sem tartják indokoltnak a HRSZ szerint korábban is elkülönülő ipari terület Natura 2000 védelem alá kerülését. Az érintett települések (Szentkirályszabadja, Veszprém) rendezési terveiben is ipari területekként található meg az ingatlanok. Rajtuk az ürgék védelme szempontjából fontos terület nincs, és nem is zárványként, hanem fizikailag leválasztható, szélső telkekként kapcsolódnak a területhez.

A természetvédelmi szakemberek elmondták, hogy a Natura 2000 besorolás törlésének lehetősége nem tartozik a fenntartás terv készítése körében megoldható feladatok köré, ez brüsszeli hatáskörben kezelhető kérdés. Az érintett ipari területekre a fenntartási terv nem tartalmaz előírásokat, így sem további korlátozást, sem támogatási lehetőséget nem fog eredményezni az elkészülő terv. Az ipar területeken a kijelöléskor is meglévő tevékenységek folytathatók. Ha a területet fejleszteni kívánják, akkor Natura 2000 besorolással kapcsolatban a szakhatósági engedélyeztetés során azt vizsgálják, hogy az ürge állományt befolyásolja-e a tervezett tevékenység, és ehhez a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság szakvéleményét is kérni fogják. Tapasztalataik szerint az ürgeállományokat még az utasszállító gépek zaja sem zavarja, így elképzelhetőnek tartják bizonyos ipar tevékenységek engedélyeztetésének a valószínűségét, illetve hogy csak szélsőségesen zajos használat nem engedélyezhető.

A tulajdonosok mindezek ellenére aggályaikat, és a besorolás törlésével kapcsolatos igényüket erősítették meg, mivel akár telkeik eladása, akár hasznosítása során nagyban növeli a bizonytalanságot a tulajdoni lapokon szereplő Natura 2000-hez tartozás. A potenciális vevők emiatt visszalépnek, így befektetési céllal vásárolt telkeik értékének csökkenését erősítették meg.

A természetvédelmi szakemberek véleménye alapján a tulajdonosok igénye szakmai szempontok szerint is támogatható, mivel az ipari területeken nem található természeti értékek, továbbá elhelyezkedés és helyrajzi számok szerint elkülöníthető az élőhelyektől. Gyakorlati példát azonban ilyen esetre nem ismernek saját területükről.

A tulajdonosokkal közösen megvizsgálásra került a HRSZ lista. A jogszabályban található felsorolás eltér a valós HRSZ-ektől, ugyanis telekmegosztások történtek. Például a jogszabályban a 023 HRSZ csak a /12-es alábontásig szerepel. Ennek a teleknek a megosztásával azonban több új HRSZ keletkezett a közelmúltban, amikre automatikusan rákerült a Natura 2000. A telek megosztások több lépcsőben történtek, ezek áttekintéséhez földhivatali segítség kell.

A fenntartási terv tartalmát a résztvevők megismerték, azzal egyetértettek, vele kapcsolatban kiegészítésekkel nem éltek. Hangsúlyozták, hogy a fent részletezett probléma kerüljön be az emlékeztetőbe, hogy a jövőben hivatkozási alapot képezzen a telkekkel hasznosításával kapcsolatos engedélyeztetési eljárások kedvező döntéseihez.

